

0000176154
PP/LP/2012/2020
2020-08-31 10:21:28

Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej
w Rzeszowie

MZ.5580.9-4.20

RP + AT + AG + RC
Proszę o analizę i przygotowanie
proponycji dalszego postępowania.
Rzeszów 26.08.2020r.

Kancelarz PR:
mgr inż. Andrzej Sowa

01.09.2020r.

Politechnika Rzeszowska
im. Ignacego Łukasiewicza
al. Powstańców Warszawy 12,
35-959 Rzeszów

ZAWIADOMIENIE O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO

Na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm. – zwanej dalej k.p.a.), w związku z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1123), zwanej dalej ustawą o PSP, zawiadamiam o wszczęciu postępowania administracyjnego z urzędu w sprawie nakazania usunięcia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej stwierdzonych podczas czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzonych w dniach 27.05.2020r., 10.06.2020r. oraz 13.07.2020r. w budynkach K i H Wydziału Chemii Politechniki Rzeszowskiej przy al. Powstańców Warszawy 6 w Rzeszowie, dotyczących:

- 1) Braku wydzielenia pomieszczeń, w których zlokalizowano maszynownie wentylacyjne (dot. wydzielenia przestrzeni ponad najwyższą kondygnacją użytkową oraz pomieszczeń wentylatorni w kondygnacji podziemnej).

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 15 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.),
- § 268 ust. 1 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2010r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019r. poz. 1065).

- 2) Braku skutecznego wydzielenia stref pożarowych budynku K i H w związku z czym przekroczona została dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej, która dla budynku ZL III średniowysokiego wynosi 5000m².

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),

KANCELARIA POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ	
Wpłynęło dnia	31 SIE. 2020
L.dz.	825
Podpis	

RA	Data wpływu	31.08.2020
	L.dz.	

- § 227 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2010r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019r. poz. 1065).

3) Zamknięcia drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 4 ust. 1 pkt 14 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

4) Braku awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego w korytarzach oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym w poziomie -1.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 3 ust. 1, § 16 ust. 2 pkt 6 i ust. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.),
- § 207 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2010r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019r. poz. 1065).

EP

5) Przechowywania butli z gazami palnymi w salach laboratoryjnych oraz w szafach o konstrukcji stalowej, usytuowanych w odległości 2m od ściany zewnętrznej budynku K.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 13 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

EP

6) Przechowywania w strefie pożarowej obejmującej budynki K i H cieczy palnych o temperaturze zapłonu poniżej 55°C w ilości ponad 50 dm³.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 8 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

EP

7) Przechowywania w pomieszczeniach piwnicznych materiałów niebezpiecznych pożarowo.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),

- § 7 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

IBP

- 8) Braku wymaganych danych w Instrukcjach Bezpieczeństwa Pożarowego opracowanych dla budynków K i H.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

- 9) Braku sprawności technicznej i funkcjonalnej instalacji awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 3 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 4 ust. 2 pkt 1 oraz § 3 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

EP

- 10) Braku sprawności technicznej i funkcjonalnej instalacji wodociągowej przeciwpożarowej z hydrantami wewnętrznymi.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 3 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 4 ust. 2 pkt 1 oraz § 3 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

EP

- 11) Braku zaworów odcinających, zabezpieczających przed niekontrolowanym wpływem wody w przypadku uszkodzenia przyborów sanitarnych przyłączonych do przewodów zasilających instalację wodociągową przeciwpożarową.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 3 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 25 ust. 8 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

- 12) Braku obudowy osłonami o klasie co najmniej EI60 części przewodów instalacji wykonanych z rur PCV, z której pobiera się wodę do gaszenia pożaru.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 25 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

EP 13) Braku zasięgu hydrantów wewnętrznych obejmującego całą powierzchnię chronionych budynków.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 20 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

EP 14) Braku obudowy holu w budynku H, przez który prowadzona jest ewakuacja z klatki schodowej.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1 i 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 15 ust. 1 pkt 3 oraz § 16 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.),
- § 256 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2010r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019r. poz. 1065).

ZW 15) Nieodpowiedniego przechowywania gazów palnych w pomieszczeniu magazynowym, usytuowanym na parterze budynku H przy wyjściu ewakuacyjnym, niespełniającym wymagań określonych dla pomieszczeń zagrożonych wybuchem.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 12 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.),
- § 221 oraz § 222 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2010r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019r. poz. 1065).

ZW 16) Braku oceny zagrożenia wybuchem dla pomieszczeń laboratoryjnych w budynkach K i H, w których wykorzystuje się lub przechowuje substancje mogące wytworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 4 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 37 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

17) Braku zapewnienia drogi pożarowej umożliwiającej przejazd pojazdów ratowniczych bez cofania lub zakończonej placem manewrowym o wymiarach 20 m x 20 m.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 12 ust. 9 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124 poz. 1030).

18) Braku sprawności technicznej i funkcjonalnej hydrantu zewnętrznego zainstalowanego na części sieci wodociągowej zarządzanej przez Politechnikę Rzeszowską.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 3 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 4 ust. 2 pkt 1 oraz § 3 ust. 2 i 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. nr 109 poz. 719 ze zm.).

19) Braku protokołu potwierdzającego sprawność techniczną i funkcjonalną hydrantu zewnętrznego zainstalowanego na miejskiej sieci wodociągowej.

Podstawa prawna:

- art. 4 ust. 1 pkt. 3 i 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961),
- § 10 ust. 13 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124 poz. 1030).

Informuję jednocześnie, że istnieje możliwość usunięcia ww. nieprawidłowości w trybie warunków zamiennych, o których mowa w:

- § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030),
- § 13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030),
- § 207 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 poz. 1065).

Szczegółowa informacja dotycząca ww. rozwiązań zamiennych znajduje się w załączeniu do niniejszego pisma.

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie art. 50 § 1 k.p.a. wzywam do zajęcia stanowiska w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma, odnośnie usunięcia ww. uchybień nr 1, 2, 4, 14, 15, 17 oraz 18 poprzez zastosowanie rozwiązań zamiennych.

INFORMACJE:

1. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej w razie stwierdzenia naruszenia przepisów przeciwpożarowych uprawniony jest w drodze decyzji administracyjnej do nakazania usunięcia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej w ustalonym terminie (art. 26 ust. 1 ustawy o PSP).
2. Materiałem dowodowym w sprawie jest protokół ustaleń z ww. czynności kontrolno-rozpoznawczych doręczony stronie w dniu 05.08.2020r. r. (art. 77 § 4 k.p.a.).
3. Strona może składać pisemne wyjaśnienia, zastrzeżenia oraz wnioski dowodowe.
4. Z aktami sprawy można zapoznać się w siedzibie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Rzeszowie, ul. Mochnackiego 4, 35-016 Rzeszów, w dni robocze, w godzinach 7:30 – 15:30, po wcześniejszym, telefonicznym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą sprawę – kpt. Wojciech Szczurek – Specjalista Wydziału Kontrolno-Rozpoznawczego, tel. 17 74 70 164 (art. 73 § 1 k.p.a.).
5. Strona oraz jej przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek w toku postępowania zawiadomić organ administracji o każdej zmianie swego adresu. W razie zaniedbania ww. obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny (art. 41 k.p.a.)
6. Strona zostanie zawiadomiona odrębnym pismem o zakończeniu niniejszego postępowania.

W przypadku usunięcia któregośkolwiek z naruszeń przepisów przeciwpożarowych stwierdzonych podczas ww. czynności kontrolno-rozpoznawczych proszę niezwłocznie powiadomić tuż. organ.

Załączniki:

1. Informacja o możliwości spełnienia wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż wprost wskazano w obowiązujących przepisach.

Komendant Miejski
Państwowej Straży Pożarnej
Baran
at. bryg./mgr inż. Józef BARAN

Otrzymują:

- 1) Adresat – 1 egz. (ZPO)
2. a/a – 1 egz.

WS

Informacja o możliwości spełnienia wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w sposób inny niż wprost wskazano w obowiązujących przepisach

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej w art. 4 na pierwszym miejscu eksponuje obowiązek przestrzegania przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.

Mnogość dostępnych rozwiązań przeciwpożarowych w zakresie techniczno-budowlanych, instalacyjnym czy technologicznym precyzują przede wszystkim trzy rozporządzenia:

1. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
2. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.
3. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.

Szczegółowe rozwiązania dotyczące poszczególnych instalacji i urządzeń przeciwpożarowych zawarte są w Polskich Normach lub zagranicznych standardach, takich jak Normy Europejskie (niemieckie, francuskie, brytyjskie) czy normy amerykańskie (np. NFPA).

Analiza obecnego stanu techniczno-budowlano-instalacyjnego budynku, ocena zgodności jego sposobu użytkowania (wykorzystania) z założeniami projektowymi oraz z obecnie obowiązującymi przepisami (w tym przeciwpożarowymi) może wykazać, iż dany obiekt często nie spełnia elementarnych wymagań w tym zakresie. W budynku mogą występować takie warunki techniczno-budowlane, które w oparciu o § 16 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów stanowią o możliwości uznania takiego budynku za zagrażający życiu ludzi. W takiej sytuacji bez znaczenia jest fakt wybudowania obiektu przed wejściem w życie obowiązujących przepisów, poza jednym wyjątkiem - gdy dany budynek wzniesiono zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane. Analiza wyroków sądów administracyjnych w tym zakresie jest jednoznaczna. Orzeczenia wskazują na istotę retroaktywnego oraz retrospektywnego działania prawa, gdyż zasada niedziałania prawa wstecz nie ma charakteru absolutnego. Odstępstwo od niej jest w wyjątkowych sytuacjach dopuszczalne, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. Konieczność standaryzacji wymagań dotyczących bezpieczeństwa pożarowego budynków przed wejściem Polski do Unii Europejskiej, wprowadziła zmiany stanu prawnego, który w szczególnych przypadkach wprowadza możliwość działania prawa wstecz. Nieprawdą jest obligatoryjny zakaz retroaktywnego oraz retrospektywnego działania prawa. Odstępstwo od niej jest w wyjątkowych sytuacjach dopuszczalne, gdy jest to konieczne dla realizacji

wartości konstytucyjnej, ocenianej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. W celu zapewnienia bezpieczeństwa obywateli chronionego art. 5 Konstytucji RP, uzasadnione jest wprowadzanie nowych, skuteczniejszych środków ochrony przeciwpożarowej umożliwiających ochronę zdrowia i życia ludzkiego. Ustawodawca musi bowiem mieć możliwość dostosowania także istniejących budynków mieszkalnych do nowych wymogów ochrony przeciwpożarowej wynikających np. z postępów w nauce (nowe skuteczniejsze środki ochrony przeciwpożarowej), czy zwiększenia się zagrożeń związanych z pożarami – zagęszczenie zabudowy, wzrost zaludnienia (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 grudnia 2009 r., sygn. akt II SA/Go 865/09 oraz wyrok NSA z 17 kwietnia 2007r. I OSK 745/06, lex nr 362445, wyrok NSA z 17.12.2013r. sygn. akt II OSK 1805/12, baza orzeczeń NSA).

Możliwość działania prawa wstecz rodzi następujący problem: Jak dostosować istniejące, użytkowane budynki do obowiązujących przepisów? Czy występuje bezwzględna konieczność zapewnienia wymaganych szerokości i długości dróg ewakuacyjnych, wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe czy doprowadzenia odpowiedniej drogi pożarowej do obiektu?

Ogólnie rzecz biorąc, prawo rozróżnia w tym zakresie dwa stany:

- gdy następuje nadbudowa, rozbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku,
- gdy budynek istniejący uznaje się za zagrażający życiu ludzi.

Przywołane powyżej rozporządzenia określające wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej posiadają w swojej treści zapisy umożliwiające spełnienie wprost zdefiniowanych wymagań w sposób inny, jednakże okoliczności, w jakich można skorzystać z tego uprawnienia są ściśle zdefiniowane. W poniższej tabeli przedstawiono tryby i zakres ich wykorzystania w rozróżnieniu na poszczególne akty prawne.

L.p.	Nazwa rozporządzenia	Podstawa prawna	Treść (zakres i obostrzenia)
1	Rozp. Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.	§ 2 ust 2	<p>Przy nadbudowie, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budynków o powierzchni użytkowej nieprzekraczającej 1.000 m², • budynków o powierzchni użytkowej przekraczającej 1.000 m², o których mowa w art. 5 ust. 7 pkt 1-4 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, <p>- wymagania, o których mowa w § 1, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w rozporządzeniu, stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwej jednostki badawczo-rozwojowej albo rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej lub państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy.</p>
		§ 2 ust 3a	<p>Przy nadbudowie, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budynków istniejących o powierzchni użytkowej przekraczającej 1.000 m² wymagania, o których mowa w § 1, z wyłączeniem wymagań charakterystyki energetycznej, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w rozporządzeniu, stosownie do wskazań, o których mowa w ust. 2, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej lub państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy.</p>
		§ 207 ust 2	<p>Przepisy rozporządzenia dotyczące bezpieczeństwa pożarowego, wymiarów schodów, o których mowa w § 68 ust. 1 i 2, a także oświetlenia awaryjnego, o którym mowa w § 181, stosuje się, z uwzględnieniem § 2 ust. 2 i 3a, również do użytkowanych budynków istniejących, które na podstawie przepisów odrębnych uznaje się za zagrażające życiu ludzi.</p>

L.p.	Nazwa rozporządzenia	Podstawa prawna	Treść (zakres i obostrzenia)
2	Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.	§ 1 ust 2	W przypadkach szczególnie uzasadnionych uwarunkowaniami lokalnymi, wskazanymi w ekspertyzie technicznej rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, dopuszcza się, w uzgodnieniu z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, stosowanie rozwiązań zamiennych w stosunku do wymienionych w § 19, § 23, § 24 i § 25 ust. 1, 2, 5 i 6 oraz w § 27 ust. 1 i 2, § 28 ust. 1, § 29 ust. 1 i § 38 ust. 1, zapewniających niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu.

L.p.	Nazwa rozporządzenia	Podstawa prawna	Treść (zakres i obostrzenia)
		§ 16	<p>Użytkowany budynek istniejący uznaje się za zagrażający życiu ludzi, gdy występujące w nim warunki techniczne nie zapewniają możliwości ewakuacji ludzi.</p> <p>Podstawą do stwierdzenia, że w budynku występują warunki techniczne, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem § 45, może być:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szerokość przejścia, dojścia lub wyjścia ewakuacyjnego albo biegu bądź spocznika klatki schodowej służącej ewakuacji, mniejsza o ponad jedną trzecią od określonej w przepisach techniczno-budowlanych; • długość przejścia lub dojścia ewakuacyjnego większa o ponad 100 % od określonej w przepisach techniczno-budowlanych; • występowanie w pomieszczeniu strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II lub ZL V albo na drodze ewakuacyjnej: <ul style="list-style-type: none"> – okładziny sufitu lub sufitu podwieszonego z materiału łatwo zapalnego lub kapiącego pod wpływem ognia, bądź wykładziny podłogowej z materiału łatwo zapalnego, – okładziny ściennej z materiału łatwo zapalnego na drodze ewakuacyjnej, jeżeli nie zapewniono dwóch kierunków ewakuacji; <ul style="list-style-type: none"> • niewydzielenie ewakuacyjnej klatki schodowej budynku wysokiego innego niż mieszkalny lub wysokościowego, w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych; • niezabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych, w sposób w nich określonych; • brak wymaganego oświetlenia awaryjnego w odniesieniu do strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II lub ZL V albo na drodze ewakuacyjnej prowadzącej z tej strefy na zewnątrz budynku.

L.p.	Nazwa rozporządzenia	Podstawa prawna	Treść (zakres i obostrzenia)
		§ 45	W stosunku do budynków wzniesionych zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane oraz aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie tej ustawy nie stosuje się kryteriów określonych w § 16 ust. 2.
3	Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.	§ 8 ust 3	W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy spełnienie wymagań dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę jest niemożliwe ze względu na lokalne uwarunkowania lub jest uzasadnione przyjęcie innych rozwiązań, na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, dopuszcza się stosowanie rozwiązań zamiennych, które zapewniają niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej, uzgodnionych z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.
		§ 13 ust 4	W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy spełnienie wymagań dotyczących doprowadzenia drogi pożarowej do obiektu budowlanego jest niemożliwe ze względu na lokalne uwarunkowania lub jest uzasadnione przyjęcie innych rozwiązań, na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, dopuszcza się stosowanie rozwiązań zamiennych zapewniających niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu, uzgodnionych z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

Jak widać z powyższego, wskazane przepisy prawa dosyć szeroko dopuszczają stosowanie rozwiązań zamiennych. Z uprawnienia takiego strona może skorzystać w przypadku stwierdzenia, iż wykonanie obowiązku wprost jest niemożliwe, ze względu na uwarunkowania techniczno-budowlane i formalno-prawne, np. za wąskie lub za niskie poziome drogi ewakuacyjne, zbyt wąskie szerokości spoczników lub biegi pionowych dróg ewakuacyjnych czy brak możliwości wykonania danych urządzeń przeciwpożarowych. Zwiększenie szerokości klatki schodowej czy poszerzenie korytarzy ewakuacyjnych zwykle jest niemożliwe do zrealizowania, z uwagi na samą substancję budynku, ograniczenia przestrzenne czy ochronę konserwatorską.

Rozwiązania zamienne powinny zostać wykonane stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwej jednostki badawczo rozwojowej albo rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem

wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej. Przepis ten pozwala właścicielowi lub zarządcy obiektu na zaproponowanie organowi PSP, poprzez:

- 1) wskazania jednostki badawczo rozwojowej
albo
- 2) rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych,

takich rozwiązań techniczno-budowlanych, które będą możliwe do zrealizowania zarówno pod względem technicznym jak i ekonomicznym. Wskazać należy, iż słowo „uzgodnionych” nie określa obowiązku organów PSP o konieczności konkretnego wskazania takich rozwiązań, a jedynie umożliwia właścicielowi lub zarządcy obiektu, po przygotowaniu właściwej ekspertyzy, przedstawienie tychże rozwiązań organowi PSP celem ich zaakceptowania i weryfikacji – inaczej mówiąc uzgodnienia. Celem takiej ekspertyzy jest wskazanie takich rozwiązań zamiennych, których wdrożenie wyeliminuje negatywny skutek nie spełnienia wprost obowiązujących wymagań – czyli zapewni niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu.

Mnogość rozwiązań techniczno-budowlanych umożliwia właścicielowi lub zarządcy dobranie ich w taki sposób, aby nakazany obowiązek wykonać, przy zapewnieniu akceptowalnego kryterium ekonomiczności i wykonalności.

W ramach czynności kontrolno-rozpoznawczych organy PSP dokonują sprawdzenia stanu ochrony przeciwpożarowej w obiekcie, zaś w przypadku stwierdzenia danych nieprawidłowości, wydają decyzję administracyjną, w której formułują określone obowiązki oraz terminy ich wykonania. Właściciel lub zarządca obiektu, po otrzymaniu takiej decyzji, jeżeli traktuje ona o elementach umożliwiających wykorzystanie trybu rozwiązań zamiennych, ma możliwość zlecenia wykonania odpowiedniej ekspertyzy właściwym podmiotom. Organ PSP, uzgadniając zaproponowane rozwiązania, na piśmie wyraża zgodę na ich zastosowanie. Realizacja wszystkich rozwiązań (wskazanych jako zamiennie w stosunku do wymagań obowiązujących wprost w aktach prawnych) jest równoznaczna z realizacją obowiązków (nałożonych decyzją administracyjną), co do których istniała możliwość skorzystania z instytucji rozwiązań zamiennych.

Dodatkowo, w myśl obecnych przepisów, tj. art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji. Wobec powyższego, właściciel lub zarządca budynku, jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej w obiekcie, w oparciu o § 16 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów posiada obowiązek zastosowania rozwiązań, zapewniających spełnienie wymagań techniczno-budowlanych w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które to, na podstawie § 207 ust 2, stosuje się również do użytkowanych budynków istniejących, gdy zagrażają one życiu ludzi.

Jak widać po powyższych wywodach, ustawodawca dosyć szeroko określił możliwości spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, przerzucając co prawda na właściciela lub zarządcę konieczność poszukiwania odpowiednich rozwiązań, jednakże w ten sposób umożliwił takie ich dobranie, aby w jak największym stopniu zmniejszyć uciążliwość prawną oraz techniczną przy jednoczesnym niepogorszeniu warunków ochrony przeciwpożarowej i uzyskaniu właściwego poziomu bezpieczeństwa użytkowników.

Stwierdzone w trakcie czynności kontrolno-rozpoznawczych uchybienia w zakresie ochrony przeciwpożarowej obniżają poziom tej ochrony do stopnia nieakceptowalnego (wprost zagrażają życiu ludzi), co w ocenie organów PSP stwarza realne niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia użytkowników budynku jak i samej substancji budynku. Bowiem w przypadku wystąpienia pożaru każde utrudnienia w procesie ewakuacji użytkowników budynku, a w szczególności wskazane przez ustawodawcę w § 16 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r., w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów mogą skutkować:

- powstaniem zagrożenia dla zdrowia i życia tych użytkowników;
- powstaniem zagrożenia dla zdrowia i życia strażaków prowadzących działania ratowniczo-gaśnicze;
- wydłużeniem czasu trwania działań ratowniczo-gaśniczych;
- zwiększeniem strat materialnych;
- narażeniem sąsiednich obiektów i urządzeń.